

“Dünya Büyülü Bir Yer”

Bugün yüzde kaçımız kitap okuru, bilmiyorum. Kitap okuru olmak bir yana, eline bir dergi, bir gazete alıp şöyle karıştırılanın yüzdesi bile içler acısıdır sanıyorum. Dünle bugünü karşılaştırınca bu yüzdenin her geçen gün daha da düştüğünü görmek için uzman olmaya gerek yok.

Neyse, ben kitap okuru olanları temel alayım. Neredeyse hepimiz masallarla başladık kitap okumaya. Benim okuduğum ilk kitap **Grimm Kardeşler**'in masallarıydı. Onu başka dünya masalları izledi. Edebiyatın kapıları özgün **Andersen** masallarıyla aralandı. Çocukluktan gençliğe adımımı atarken **“Pardayanlar”**, **Jules Verne**'in yapıtları... Sonra **Reşat Nuri'nin “Çalığışu”** romanı. Onu **Orhan Kemal**'ler, **John Steinbeck**'ler, **Ernest Hemingway**'ler, **Panaït Istrati**'ler izledi artık. **Faulkner**, **Sartre** derken bir de baktım ki iflah olmaz bir kitap okuruyum.

★★★

Kitap okurluğunda, at yarışı deyimiyle, **“start almak”** elbette önemli. Birilerinin, bir

ÜLKÜ
TAMER

şeylerin sizi özendirmesinin büyük payı var bunda. Ama aynı oranda önemli olan bir başka şey, okurluğu, yarışı sürdürmek.

Masallarla başlayıp ortaokul, lise sıralarında bu **“geçici heves”**i bırakanları çok gördüm. Masallardan birdenbire çetin kitaplara atlayanları da. Bu ikinciler, genellikle, kitap okumanın beyni yormaktan başka bir işe yaramadığını, zaten yeteri kadar

okuduklarını düşündüler, okurluklarını gazetelerin köşe yazılarıyla sınırladılar.

★★★

Bu yüzden, gençlik kitaplarını önemli buluyorum. Basamakları teker teker tırmandırmak, kitap okumayı sevdirmek, bir alışkanlık haline getirmek açısından bu tür yapıtların büyük yararı var.

Ama gençlik kitapları okunuyor mu?

Yazarlığın da, yayıncılığın da belki en nankör dalı bu.

Çoğu genç, bu tür kitapları küçümsüyor çünkü. Onları **“çoktan geride bıraktığı çocukluğunun”** bir uzantısı olarak görüyor. Kitap okumayı bir alışkanlık haline getirmişse, **“büyük kitapları”**na yöneliyor. Basamakları üçer üçer atlayarak hem doruğa daha çabuk ulaşacağını sanıyor, hem de yetişkinler arasında yerini aldığına inanıyor.

Ülkemizde yayımlanan gençlik kitaplarının sayısı ne kadar az. Her yıl binlerce kitap arasında kaç bu tür arasında yer alıyor acaba? Kitabevlerine girdiğinizde ya çocuk kitapları görüyorsunuz raflarda ya da yetişkinlere yönelik yapıtlar. Bir gençlik kitabı bulabilmek için adeta dedektiflik yapmak zorundasınız.

★★★

David Almond'un **Dünya Büyülü Bir Yer (Günışığı Kitaplığı; çeviren: Mine Kazmanoğlu)** romanının yayımlanmasını bu yüzden sevinçle karşıladım. (Aynı yayınevini gençlik kitaplarına önem verdiğini de belirtmek isterim.)

Kitap, İngiltere'nin kuzeyinde, eski bir madenci kasabasında dedesiyle yaşayan **Kit**'in arkadaşlarıyla oluşturduğu büyülü dünyayı anlatıyor. **“Olağandışı”**nın **“olağan”**a dönüştürüldüğü bir dünyayı. Hem öyküsü, hem anlatımı bakımından sıcak, sürükleyici bir roman.

Edebiyata adım atmak isteyen gençlere güzel bir basamak. □

BİR DAKİKA ARA

“Yeni klişeler üretin...”

MGM'deki G (Sam Goldwyn) ile ikinci M (Louis B. Mayer), sinema endüstrisini büyük ölçüde etkilemişler, Hollywood'un altın çağını yaratmakta önderlik etmişlerdi. Bu haftaki **“Bir Dakika Ara”**yı Sam Goldwyn'in sözleriyle oluşturalım:

★★★

- Büyük bir film, büyük bir öyküyle başlayabilir. Su nasıl kaynağının üstüne çıkamazsa, bir film de öyküsünün üstüne çıkamaz.
- Filmlerimi kendimi hoşnut etmek için yaparım.
- İyi öykü yazacaksa Şeytan'ı bile işe alırım.
- **Wuthering Heights**'ı (Ölmeyen Aşk) ben yaptım; Wyler sadece yönetti.
- (Senaryo yazarlarına): Hadi bakalım, yeni klişeler üretin.
- Bu sabah aklıma harika bir fikir geldi, ama beğenmedim.
- (Louis B. Mayer'in cenaze töreni için); Cenazesinde niye o kadar çok insan vardı, biliyor musunuz? Öldüğüne emin olmak istiyorlardı.